

Obsah

Předmluva	11
I. Socializace	15
1. Přírozenost lidského chování a výchova	18
Biologický determinismus	
Enviromentální determinismus	
2. Koncepce socializačních procesů	21
Psychosexuální vývoj: Sigmund Freud	
Eriksonovy etapy osobnostního vývoje	
Vynořující se Self: Ch. H. Cooley a G. H. Mead	
Od kognitivního k morálnímu vývoji dítěte: J. Piaget a L. Kohlberg	
Studie o mikroprostředí	
3. Činitelé socializace	36
Rodina	
Skupiny vrstevníků	
Škola	
Komunikační média	
Učitelé, sociální pracovníci a jejich klienti	
II. Sociální deviace a společenský řád	63
1. Co je deviace?	64
Funkce deviací	
Deviace a sociální kontrola	
Paradoxní důsledky sociální kontroly	
2. Celkový přehled teorií sociálních deviací	73
Osvícenství a první texty z kriminologie	
Fyziognomické teorie deviací	
Moderní sociobiologické teorie	
Psychologické teorie deviací	
Sociálně ekologická škola	
Teorie kulturního přenosu	

	Teorie strukturálního napětí	
	Teorie sociální kontroly	
	Teorie nálepkování	
	Teorie sociálního konfliktu	
	Interpretativní sociologie a teorie deviací	
	3. Zločin a právní systém	140
	Druhy zločinného jednání	
	Obecná kriminalita	
	Kriminalita bílých límečků versus mládež	
	Organizovaná kriminalita	
	Kriminalita bez obětí	
	Klasifikace kriminálních aktivit	
	Sociální důsledky deviací	
III.	Životní obtíže a krize	159
	Obtížné životní situace a jejich zvládnání	
	Co rozumíme pojmem životní krize	
	Citové ztráty, neštěstí, katastrofy a zraňující události	
	Obtíže a krize vzniklé v důsledku životních změn	
	Vývoj a průběh životní krize	
	Zpracování krize jako životní výzvy	
	Zvláštnosti krizového vývoje u dětí a dospívajících	
IV.	Nezpracované tíživé situace a jejich důsledky	215
	Adaptace na zátěž, stres a jeho vztah ke krizi	
	Nevhodná výchova, stres a psychosomatická onemocnění	
	Neurózy, životní konflikty a neřešené krize	

	Deprese, psychotická onemocnění a nebezpečí sebevraždy	535
V.	Duševní podpora a krizová intervence	261
	Psychologický přístup k člověku v krizi Souhrnné zásady krizové intervence Odkazy, poznámky a vysvětlivky	
VI.	Pedagogicko-psychologické poradenství, vzdělávání a výchova dětí se speciálními potřebami	277
	1. Základní činnosti a kompetence poradenských pracovišť	283
	Vymezení služeb v pedagogicko- -psychologickém poradenství Činnosti pedagogicko-psychologických poraden Kompetence pedagogicko- -psychologických poraden	
	2. Činnosti speciálních pedagogických center	287
	Kompetence speciálních pedagogických center	
	3. Činnosti středisek výchovné péče pro dětí a mládež	288
	Kompetence středisek výchovné péče	
	4. Rehabilitační péče v systému vzdělávání	290
VII.	Pedagogická rehabilitace	293
	Prostředky pedagogické rehabilitace Dítě, žák se speciálními vzdělávacími potřebami Cílové skupiny	

- Současné nabídky na poli pedagogické rehabilitace
- Druhy a typy škol a školských zařízení s rehabilitační péčí
- Současné problémy a limity poskytované péče a služeb
- Včasná intervence, prevence nejefektivnější

VIII. Náhradní výchovná péče ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních preventivně výchovné péče 307

- Diagnostický ústav
- Dětský domov
- Výchovný ústav
- Preventivně-výchovná péče ve školských zařízeních
- Charakteristika svěřenců ústavů a profesionální úroveň pracovníků
- Podněty a zkušenosti ze zahraničí

IX. Mladiství delikventi, trest odnětí svobody a resocializace 321

- 1. Delikvence a disociální porucha osobnosti** 324
 - Delikventní chování a trest
- 2. Výkon trestu odnětí svobody a resocializace** 332
- 3. Vhodné způsoby zacházení s mladistvými delikventy** 338
 - Diskusní skupiny
 - Sociálně výchovné skupiny
 - Skupinové poradenství
 - Skupiny aktivního sociálního učení
 - Skupinová psychoterapie

X. Pedagogika mimo zdi institucí	355
1. Vztahy mezi pedagogikou a sociální prací	355
Význam výchovné práce v systému sociálních služeb	
Dilema pomoci, podpory a kontroly	
Ujasnění pojmu deinstitucionalizace	
Odkazy, poznámky a vysvětlivky	
2. Nízkoprahově organizovaná výchovná a sociální práce	368
Co si představit pod pojmem nízkoprahovost?	
Čím a jak se odlišují nízkoprahové služby od standardních?	
Základní typy nízkoprahově organizovaných služeb	
Terénní práce a její požadavky na streetworkery	
Přehled vybraných předpisů	403
Doslov	415
Prameny a literatura	417
Resumé	429
O autorech	433
Stručný slovník vybraných odborných výrazů	439
Jmenný a věcný rejstřík	453